ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów T. z. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Rzeczpospolita 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11—1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 15 lutego 1929 r.

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 20 zł, półrocznie 10 zł, kwartalnie 5 zł, zagranicą z przesyłką rocznie 24 zł, półrocznie 12 zł, kwartalnie 6 zł. Numer pojedyńczy 1 zł.

NR. 4 Wydawca: *Związek Fabrykantów T. z. w Poznaniu.* **ROK 8**

Podatek obrotowy.

Zrzeszenie Związków przemysłowych zachodniej i południowej Polski (Wielkopolski, Śląska i Małopolski) określiło w następujący sposób swoje stanowisko wobec przedłożenia rządowego w sprawie upoważnienia Ministra Skarbu do obniżenia stopy podatku przemysłowego:

„W rzędzie przedłożeń podatkowych Rządu, nad którem rozpoczyna obecnie obrady Komisja budżetowa Sejmu, a które mają stanowić poniekąd wstęp do wielkiej reformy podatkowej, na pierwszym planie — z punktu widzenia kosztów produkcji i wymiany w przemyśle i handlu — stoi

projekt ustawy o upoważnieniu Ministra Skarbu do obniżenia podatku przemysłowego od obrotu.

Idzie tu bowiem o podatek, będący nietylko anachronistycznym przeżytkiem inflacji — o podatek nietylko potępiany przez teorję, lecz także stwarzający premję na rzecz przedsiębiorstw zacofanych, nieprowadzących ksiąg, lub mniej solidnych, oraz na rzecz zagranicy, która w imporcie do Polski podatku tego nie opłaca. W okresach przesileń podatku tego nie można przerzucać na konsumenta, lecz staje się on wówczas wbrew założeniu podatkiem przychodowym, obciążającym produkcję i handel — i to podatkiem nietylko od rzeczywistego przychodu, lecz nawet od przychodu, który ma wpłynąć a nie wpływa (w razie niewypłacalności dłużnika towarowego), a w takim razie staje się oczywistym podatkiem „od strat!"

Przemysłowiec, sprzedający towar kupcowi na wielomiesięczny kredyt, jest nietylko inkasentem podatku na rzecz Skarbu Państwa zaliczkować ten podatek na szereg miesięcy przed inkasem i dźwiga sam całe ryzyko inkasa. Nieraz przemysł i handel musi sam pożyczać sobie pieniędze na bardzo wysoki procent, by móc zaliczyć państwu — bez oprocentowania — podatek obrotowy od przyszłych wpływów.

Już sama zasadnicza struktura tego podatku sprawia, że wychodzi często na prawdziwą „societas leonina" między skarbem Państwa a przemysłem i handlem — oczywiście z olbrzymią przewagą skarbu Państwa, co jest stosunkiem nieetycznym i dla rozwoju gospodarczego szkodliwym.

Płacenie, jak widzieliśmy, podatku „od strat", zaliczanie podatku Państwa od obrotów „na pniu" premje dla zacofanych przedsiębiorstw i dla zagranicy — oto „résumé" ekonomicznych przestępstw i absurdów, związanych ze strukturą podatku przemysłowego od obrotu.

Wszyscy też, zarówno Rząd, jak i ciała ustawodawcze — nie mówiąc już o bezpośrednio dotkniętych sferach przemysłowych i handlowych — uznają dziś konieczność likwidowania tego „złośliwego nowotwora" podatkowego. Zrozumiałe względy budżetowe przeszkadzają na razie jeszcze zupełnemu wycięciu go z naszego organizmu skarbowego. Pierwszym krokiem do likwidacji jednak ma być obecne przedłożenie rządowe.

Brzmi ono w istotnej swej treści, jak następuje:

„Upoważnia się Ministra Skarbu do obniżania w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu w wypadkach stwierdzonej potrzeby gospodarczej stopy podatku przemysłowego od obrotu najniżej do 1 proc. od obrotów, wymienionych w punktach 1. i 4. art. 5 ustawy, z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. 79. poz. 550)".

Przedłożenie to nasuwa przedewszystkiem następujące uwagi:

I) Dziedzina podatkowa jest jedną z tych, w których obywatele czują się najbardziej pokrzywdzonymi. Ta specyficzna mentalność podatników jest bezsprzecznie niesłuszną. **Państwo daje obywatelom administrację, sądownictwo, obronę wojskową, bezpieczeństwo publiczne, komunikację, oświatę itd., ma więc słuszne prawo żądać, aby obywatel za to wszystko płacił.**

Mimo to należałoby się liczyć o tyle z powyższą mentalnością podatnika, by nie zwiększać poczucia niepewności przez pozostawienie oznaczenia stopy podatkowej arbitralnej ocenie Ministra Skarbu! Podatki są dziedziną, w której powinna istnieć absolutna pewność — pewność ustawowa, umożliwiająca kalkulację na dalszą metę. W przykrem uczuciu płacenia podatków winna przynajmniej tkwić pewność, że ta „przykrość" spotyka w równej mierze każdego, znajdującego się w podobnych warunkach. Wtedy niezadowolenie będzie mniejsze i złagodzone przez poczucie sprawiedliwego, bo równomiernego obciążenia.

Z tego wynika, że obniżenie stopy podatku od obrotu winno być dokonane w drodze ustawy w sposób definitywny.

II) Projekt przewiduje możliwość obniżania podatku obrotowego w wypadkach p. 1 i 4 art. 5, t. j. przy skupie zawodowym dla sprzedaży w kraju i na eksport, oraz dla robót i dostaw, wykonywanych jako samorzutne przedsiębiorstwa.

O obrotach z p. 7 art. 5, dotyczących tranzakcji między przemysłem a handlem lub konsumentami projekt nie wspomina i nie może zupełnie zrozumieć, dlaczego Minister Skarbu nie proponuje dla siebie upoważnienia szerszego właśnie w tym punkcie — skoro podatek od obrotu wszystkie wyżej scharakteryzowane wady i uciążliwości objawia w stosunku do przemysłu conajmniej w tym samym stopniu, co w stosunku do handlu detalicznego.

Mimo ogólnej poprawy gospodarczej, przemysł nasz walczy nadal z ciężkiemi warunkami wewnętrznemi, z konkurencją zagraniczną, z brakiem pieniędzy i z trudnościami eksportowemi.

Sprawą reformy podatku przemysłowego zajmował się m. in. Zjazd Zrzeszenia Związków Przemysłowych zachodniej i południowej Polski, który odbył się 19 grudnia z. r. Nie zapominając o konieczności zasadniczego ujęcia tej sprawy w czasie późniejszym. Zjazd powziął ze względu na nagłość sprawy uchwały doraźne, otwierające drogę do kompromisu między względami budżetowemi a słusznemi żądaniami przemysłu. Uchwały Zjazdu brzmią, jak następuje:

1) Obecny podatek przemysłowy powinien być jaknajrychlej zmieniony i zastąpiony podatkiem innym, bardziej postępowym i nie obciążającym pro-

dukcji ani handlu. Dotyczy to szczególnie obecnego podatku od obrotu.

2) O ile to nie byłoby narazie możliwem ze względów budżetowych, to taka reforma gruntowna w zakresie podatku przemysłowego powinna być już teraz tak przygotowaną, by mogła wejść w życie z rokiem budżetowym 1930/31, oraz by budżet na rok 1930/31 był już do tej formy z góry przystosowany.

3) Tymczasem z ważnością do 1 kwietnia 1929 r. powinny stawki podatku od obrotu ulec obniżeniu w drodze ustawodawczej, a to przynajmniej w tych rozmiarach, by dla obrotów, przewidzianych w pp. 1 i 4 art. 5, obowiązującej ustawy, nie wynosiły więcej, niż 1¼ — o ile już dotąd nie jest stosowana stawka niższa, a następnie, by co do obrotów, przewidzianych w p. 7 art. 5, stawka dla obrotów, dotyczących artykułów pierwszej potrzeby i materjałów budowlanych, nie wynosiła więcej, niż ½%. Co do wszystkich innych obrotów, objętych punktem 7 artykułu 5, należy dać Ministrowi Skarbu upoważnienie, by w wypadkach potrzeby gospodarczej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu mógł obniżać stawkę do 1 ½.

4) W ostatecznym wypadku, t. j. gdyby realizacja koncepcji, przedstawionej pod 3) napotkała na nieprzezwyciężalne trudności, ciała ustawodawcze winny uchwalić przedłożenie rządowe o rozszerzeniu upoważnienia Ministra Skarbu do zniżenia podatku od obrotu dla obrotów przewidzianych w pp. 1 i 4 art. 5, obowiązującej ustawy, z temi uzupełnieniami: a) że upoważnienie takie przysługuje także względem obrotów, objętych punktem 7 art. 5 ustawy, b) że najniższa granica zniżki dla tych ostatnich obrotów wynosi 1% — o ile zaś dotyczą one artykułów pierwszej potrzeby i materjałów budowlanych ½%.

5) Wszelkie łączenie sprawy reformy, względnie zniżenia podatku przemysłowego, z innemi reformami podatkowemi, jak np. ze sprawą podwyżki podatku gruntowego, byłoby niewłaściwe, gdyż podatek przemysłowy w obecnym swoimustroju jest nietylko anachronizmem, lecz nader uciążliwem obciążeniem krajowego przemysłu i handlu, którego to obciążenia nie ponosi w tym stopniu.

REWIZJE PODATKOWE ZA LATA UBIEGŁE.

P. Minister Skarbu rozesłał przezesem Izb skarbowych okólnik, zarządzający wstrzymanie wszystkich nieuzasadnionych nowemi okolicznościami rewizyj podatkowych za lata ubiegłe.

Chodzi tutaj o rewizje, które zarządzone zostały na zasadzie innej obecnie interpretacji poszczególnych przepisów, niż interpretacja, jaką kierowano się w chwili wymiaru danego podatku. Rewizje takie i uskuteczniane na ich zasadzie nowe wymiary dodatkowe za lata dawno już bilansowo zamknięte, stały się udręką szeregu przedsiębiorstw przemysłowych. Minister skarbu, któremu sfery gospodarcze sprawę przedstawiły w należytem świetle, polecił — jak się okazuje — wstrzymać dalsze rewizje, co do których nie był dokładnie poinformowany przez podległe sobie urzędy wykonawcze.

Oczywiście nie dotyczy to tych rewizyj, które podejmowane są na skutek ujawnienia jakichś specjalnych okoliczności, obciążających płatnika i pozwalających wątpić w ścisłość dokonanego w swoim czasie wymiaru. Tam jednak, gdzie wymiar dawniejszy zgodny był z ówczesnemi ustawami i ich ówczesną interpretacją, nie może on w przyszłości podlegać żadnej rewizji dlatego tylko, że obecnie inaczej się dane przepisy interpretuje.

Okólnik p. Ministra wydaje się jednak niekompletny. W szeregu przedsiębiorstw rewizje takie zostały przeprowadzone i wymiary dodatkowe uskuteczniono. Wobec braku wyraźnego przepisu, że unieważnia się także i dokonane już rewizje, przedsiębiorstwa te, które otrzymały już nawet nakazy płatnicze na zrewidowane sumy, znalazły się w fatalnej sytuacji.

Należy przypuszczać, że i ta sprawa zostanie pomyślnie załatwiona, gdyż zapewnie nie leży w czyjejkolwiek instancji, aby ktokolwiek został pokrzywdzony skutkiem akcji, która w rezultacie została uznana za niewłaściwą.

Obowiązkowe ogłoszenia spółek akcyjnych.

W numerze 4-ym dziennika ustaw Rzplitej z dnia 24. 1. 29 ogłoszone zostało rozporządzenie ministra przemysłu i handlu, zgodnie z którem obowiązkowe ogłoszenia od spółek akcyjnych pochodzące, winny być drukowane również w czasopiśmie (tygodniku) „Przemysł i Handel“ wydawanem przez minsterstwo przemysłu i handlu. Rozporządzenie to weszło w życie z dniem ogłoszenia.

Uważamy ze swej strony, że rozporządzenie to, pociągające do obowiązku wszystkie spółki akcyjne ogłaszania w jeszcze jednem wydawnictwie swych bilansów, terminów walnych zebrań, statutów i t. p. ma głównie na celu finansowe wzmocnienie samego wydawnictwa „Przemysł i Handel“, przedsiębiorstwa zaś narazi na nowe zgoła niepotrzebne koszty.

Każda spółka akcyjna umieszcza swe ogłoszenia nietylko w Monitorze, ale i przynajmniej w jednym poczytnym organie lokalnym, co niewątpliwie w zupełności wystarcza.

Pozatem rozporządzenie nakłada nowy uciążliwy obowiązek pilnowania, aby ogłoszenie w dwóch urzędowych wydawnictwach ukazało się w przepisanych terminach.

Już obecnie zachodzą wcale liczne wypadki, że nie może się odbyć walne zebranie spółki ze względu na opóźnienie ogłoszenia w Monitorze. Jeżeli ogłoszenia będą musiały być umieszczane odtąd także w „Przemyśle i Handlu“ to temwięcej spodziewać się można takich wypadków.

Temi motywami kierując się, poczynił Związek nasz starania w celu uchylenia omawianego rozporządzenia.

Sprawy drzewne.

Departament Ceł wystosował w drodze telegraficznej okólnik do wszystkich Urzędów Celnych, wyjaśniający, że poczynając od dnia 24 stycznia r. b., eksport kłód i dłużyc do wszystkich krajów (poz. 228 polskiej Taryfy Celnej) podlega opłacie w wysokości: gr. 40 dla sortymentów iglastych i gr. 20 dla liściastych (z wyjątkiem buku i olszyny.).

W związku z remonstracjami Rady Naczelnej, która przeprowadza nad nim studja, a niebawem zwoła interesentów na posiedzenie celem omówienia tego nowego projektu. Narazie można tylko donieść, że, jak się zdaje, projekt ten jest łagodniejszy od poprzedniego, a w szczególności przewiduje pewną zniżkę w porównaniu z poprzednim na surowiec drzewny, wysyłany do fabryk. krajowych itd. (kłody i dłużyce, papierówka w obrocie krajowym).

W sprawie komunikacji kolejowej przez linję Strzałkowo-Kutno.

Regularna komunikacja towarowa na linji Poznań—Warszawa przez Strzałkowo—Kutno dotychczas jeszcze nie istnieje. Przewożenie towarów drogą okrężną przez Toruń wzgl. Ostrów związane jest ze stratą czasu oraz z większymi kosztami transportu. Różnica odległości np. Poznań-Warszawa: na linji via Toruń do 24%, na linji via Ostrów — do 29% w stosunku do linji bezpośredniej przez Strzałkowo—Kutno.

Wprawdzie Min. Komunikacji (Dziennik Taryf i Zarządzeń Kolejowych z r. 1928 nr. 5, poz. 27 i nr. 21 poz. 149) zezwoliło „na przewóz w ruchu przejściowym (tranzytowym) przez linję Kutno—Strzałkowo całowagonowych przesyłek pospiesznych, zwierząt żywych oraz pewnych artykułów, ulegających szybkiemu zepsuciu. Przewóz innych rodzajów przesyłek przez tę

linję w ruchu przejściowym (tranzytowym) jest ze względu na warunki ruchu nadal zamknięty.

Atoli na skutek starań sfer gospodarczych władze kolejowe skłonne są rozszerzyć listę towarów, któreby miały być dopuszczone do przewozu tranzytem przez linję Strzałkowo—Kutno w przesyłkach całowagonowych i w związku z tem prowadzą badania.

Sądzimy, iż sprawa ta pierwszorzędnego znaczenia dla pewnych działów przemysłu zainteresuje niewątpliwie P. T. Członków, to też pozwalamy sobie prosić o łaskawe przesłanie nam najdalej do dnia 25 bm. swych dezyderatów w tej materji.

Poniżej podajemy w odpisie nadesłane nam w tej sprawie pismo Dyrekcji Kolei Państwowych.

Dyrekcja Kolei Państwowych
w Pozaniu.

Poznań, 21 stycznia 1929.

Do Związku Fabrykantów w Poznaniu
ul. Rzeczypospolitej 1.

W związku z rozporządzeniami Ministerstwa Komunikacji ogłoszonemi w Dzienniku Taryf i Zarządzeń Kolejowych z dnia 9 sierpnia 1928 r. nr. 5 poz. 27 i z dnia 31 grudnia 1928 r nr. 21 poz. 149 w sprawie powyższej, prosi Dyrekcja o przedstawienie życzeń tut. Kół przemysłowych co do dopuszczenia do przewozu tranzytem przez linję Strzałkowo—Kutno, dalszych, narazie jednak tylko najważniejszych towarów w przesyłkach całowagonowych, zasługujących przedewszystkiem na uwzględnienie ze względu na pożądaną szybką dostawę.

Naczelnik Wydziału
podpis nieczytelny.

Rozporządzenie Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dnia 14 listopada 1928 r.

wydane w porozumieniu z Ministerstwami: Spraw Wewnętrznych, Robót Publicznych oraz Pracy i Opieki Społecznej o zakładach przemysłowych działających przy pomocy siły wodnej.

Na podstawie art. 16 ust. 2 i 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem (Dz. Ust. R. P. Nr. 53 poz. 468) zarządza co następuje:

§ 1. Wykaz zakładów przemysłowych zawarty w art. 16 ust. 1 rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r o prawie przemysłowem (Dz. Ust. R. P. Nr. 53 poz. 486) uzupełniony postanowieniem § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministrów: Przemysłu i Handlu, Pracy i Opieki Społecznej, oraz Spraw Wewnętrznych z dnia 13 kwietnia 1928 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 53 poz. 508) zmienia się w ten sposób, że skreśla się końcowo słowa: „lub działający przy pomocy siły wodnej“. Jednocześnie do wymienionego wykazu dodaje się: „zakłady działające przy pomocy siły wodnej ponad 50 koni mechanicznych, jeżeli użytkują wody płynące, używane do żeglugi i spławu tratew, przekazuje się władzy przemysłowej I instancji z zastrzeżeniem przestrzegania postanowień art. 17

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze, na który rozciąga się moc obowiązującą rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem.

Minister Przemysłu i Handlu: (—) E. Kwiatkowski
Minister Spr. Wewnętrzn. (—) Sławoj Składkowski
Minister Pracy i Opieki Społecznej (—) Dr. Jurkiewicz

Urlopy podczas Powszechnej Wystawy Krajowej.

W związku ze zbliżającą się Powszechną Wystawą Kraj. poruszono u Inspektora Pracy konieczność uchylenia przepisu przymusowego udzielania urlopów połowie pracowników danego przedsiębiorstwa w okresie od maja do września. Chodzi o to, aby uzyskać możność przełożenia urlopów pracowniczych i robotniczych całkowicie poza okres czasu trwania Wystawy. Okręgowy Inspektor Pracy odniósł się do tej sprawy przychylnie na skutek czego wszystkie przedsiębiorstwa przemysłowe, które pragną skorzystać z przesunięcia terminu urlopów winny bezzwłocznie złożyć na nasze ręce odpowiednio umotywowane wnioski do tut. Inspekcji Pracy.

Monopol spirytusowy

Wobec licznych niedomagań, jakie ujawniają się przy stosowaniu przepisów o Państwowym Monopolu Spirytusowym, traktujących między innemi także o prywatnym przemyśle przerabiającym spirytus, podjęła Izba Przemysłowo-handlowa w Poznaniu starania w kierunku nowelizacji tych przepisów (Dz. Ust. z roku 1927, Nr. 41 i 60 z roku 1928). Dla skompletowania materjału rozpisano w tej sprawie ankietę do zainteresowanych sfer gospodarczych, niezależnie zaś od tego wzywa Izba wszystkich zainteresowanych, aby nadesłały w kwestji powyższej jaknajspieszniej swoje życzenia i uwagi odpowiednio umotywowane.

Podatek obrotowy przy eksporcie papierówki.

Według dotychczasowych zarządzeń Ministerstwa Skarbu przy eksporcie papierówki, z wyjątkiem osikowej, był zawieszony pobór podatku przemysłowego od obrotu. Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu komunikuje, że obecnie zarządziło Ministerstwo Skarbu, aby od tranzakcyj eksportowych papierówką, dokonanych począwszy od dnia 1 stycznia 1929 r. był pobierany podatek przemysłowy od obrotu na zasadach ogólnych.

Praktyczne zastosowanie wynalazków.

Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu w Warszawie zwrócił się do Izby Przemysłowo- Handlowej w Poznaniu przy równoczesnem nadesłaniu Jej opisów patentowych wynalazków, dotyczących przemysłu chemicznego, prosząc o zawiadomienie:

1. czy istnieje zapotrzebowanie wewnętrzne na przedmioty wytwarzane według załączonych opisów patentowych, lub na wytwory, otrzymywane sposobami chronionemi przez dane patenty?
2. w razie istnienia zapotrzebowania, jakie są w przybliżeniu jego rozmiary?
3. jeżeli zapotrzebowanie powyższe obecnie nie istnieje, czy może powstać z uwagi na zalety (większa doskonałość, taniość) opatentowanego przedmiotu lub wytworu, otrzymanego opatentowanym sposobem?

Patenty te dotyczą: przemysłu nieograniczonego, gazownictwa i suchej destylacji węgla oraz drzewa, przeróbki ropy i wytwarzania smarów, przeróbki odpadków zwierzęcych i wyrobu mydła oraz świec, wyrobu zapałek i materjałów wybuchowych, wyrobu sztucznego jedwabiu, przemysłu farmaceutycznego i kosmetycznego, wyrobu barwników, ekstraktów garbarskich, farbiarskich, farb, pokostów i lakierów, wyrobu różnych chemicznych przetworów.

Izba Przemysłowo-Handlowa uprasza o zgłoszenie się zainteresowanych sfer gospodarczych i przemysłowych celem przejrzenia opisów patentowych.

Co to jest weksel in blanco? Orzeczenie Sądu Najwyższego.

Weksel w życiu handlowem jest papierem obiegowym pierwszorzędnego znaczenia zastępując bowiem inne środki płatnicze stał się międzynarodowym pośrednikiem pokrycia należności.

Podstawowy tekst weksla został ustalony na międzynarodowej konferencji w Hadze 1912 r. gdzie, pomimo sprzeciwu delegatów angielskich i amerykańskich zasadnicza treść jego zgodna z wymogami życia handlowego utrzymała się bez zmiany.

Prawnicy orzekli, że okoliczności, w jakich się często wystawia weksle są tak różnorodne, że bezwzględnej formalistyki i narzuconych spostrzeżeń nie znoszą.

Dowód piśmienny, posiadający cechy konieczne bezwarunkowego zobowiązania wydanego czy to za towary lub gotówkę nie może być poddawany w wątpliwość.

Zobowiązanie wekslowe jest oderwane od przyczyn, które skłoniły do podpisu i każdy dłużnik, który podpisał weksel, musi go honorować.

Korektura po kilku lub kilkunastu miesiącach zarzuty bezwalutowości i powoływanie się na paragrafy prawne — nie mogą być dopuszczone.

Zboczenie od niewzruszonych zasad obiegowości weksla wprowadziłoby zamęt w handlu i bankowości.

Faktem jest, że kupno-sprzedaż i handel powszechny bez weksla istnieć nie może. Często wysuwa się zarzuty przed sądem, że weksel był wydany in blanco (innej osobie).

Sądy zagranicą uznały zasadę, że weksel niewypełniony, a opatrzony podpisem, wydany jako depozyt powinien zawierać odnośne zastrzeżenia, a nie zachowanie tego służy jako argument rozstrzygający na niekorzyść oponenta.

To zdanie potwierdził Sąd Najwyższy w sprawie kupca H przeciwko S, który tłumaczył się, że miał to być weksel gwarancyjny wydany innej osobie.

Zdaniem Sądu Najwyższego wypełnienie weksli in blanco przez wierzyciela bez udziału dłużnika nie wyłącza mocy obowiązującej tych weksli między stronami. Mając prawo je wypełnić może zgodnie z art. 13 prawa weksl. przenieść to swoje prawo na osobę trzecią bez formalnego indosowania.

Orzeczenie to miarodajne będzie dla przyszłych wyroków w podobnych sprawach.

Tonaż polskiej floty handlowej.

W dniu 1 stycznia b. r. polska flota handlowa liczyła 17 statków morskich nie licząc holowników i lichtug. Z powyższej liczby — 14 statków o możności około 32.000 tonn należało do przedsiębiorstwa państwowego „Żegluga Polska", 2 statki o nośności 4.200 tonn do „Polsko-Skandynawskiego Towarzystwa Transportowego" i 1 statek o 2.000 tonn nośności do Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Z wyjątkiem tego ostatniego, który służy do wyszkolenia oficerskiego personelu nawigacyjnego, oraz 5 statków pasażerskich, pozostałe 14 statków są typowemi parowcami towarowemi dla przewozu ładunków masowych.

Przy pomocy tej floty w roku 1928 przewieziono przeszło 500. 000 tonn różnych ładunków w około 200 podróżach.

W ciągu najbliższego miesiąca tonaż floty polskiej zwiększy się w stosunku do obecnego stanu około 80—85%. „Polsko Bałtyckie Towarzystwo Okrętowe" uruchomi 4 statki pasażersko-towarowe o ogólnym tonażu ok. 18.000 tonn, a „Polsko-Skandynawskie Towarzystwo Transportowe" zakupi 2 parowce towarowe o nośności po około 3.000 tonn każdy. Pertraktacje, dotyczące kupna statków ostatnio wymienionych, są już na ukończeniu i wnet „Robur IV" i „Robur V" podniosą polską banderę.

Przetarg na dostawę szkła wodnego.

Dnia 19 lutego 1929 r. o godz. 11. przedpoł. odbędzie się publiczny przetarg ofertowy na dostawę szkła wodnego w ilości około 4.000 tonn do utrwalania nawierzchni dróg bitych. — Wszelkich bliższych informacyj udziela Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu.

Komunikacja okrętowa Gdynia-Kopenhaga.

Firma C. Hartwig. Sp. Akc. oddział w Gdyni, ulica Portowa 4 zorganizowała z dniem 12 stycznia 1929 r. regularną komunikację okrętową na przestrzeni Gdynia—Kopenhaga. Firma powyższa zaznacza, że o ile przez pewien czas nie udałoby się jej uzyskać odpowiedniej ilości ładunków do Kopenhagi (co najmniej 500 tonn miesięcznie) to linja będzie musiała być zlikwidowana. Bliższe dane są do przejrzenia w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu.

W Gdyni został założony Związek Maklerów Okrętowych w Gdyni, do którego przystąpiły najpoważniejsze firmy gdyńskie.

Pozwolenia na przywóz towarów.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu podaje do wiadomości, że firmy, które złożyły wnioski o udzielenie pozwoleń na przywóz towarów reglamentowanych na pierwszy kwartał b. r., winny w jaknajkrótszym czasie przesłać Izbie odpisy świadectw przemysłowych, wykupionych na rok bieżący z dołączeniem oryginalnego świadectwa. Odpisy te Izba uwierzytelni oraz prześle Ministerstwu Przemysłu i Handlu dla załatwienia wniosków, oryginały zaś zwróci firmom. —

Odpisy świadectw winny być zaopatrzone 0.50 zł. znaczkiem stemplowym.

Ulgi celne.

Przy przywozie z zagranicy elektrod z węgla, niewyrabianych w kraju, do wyrobu karbidu, azotniaku i żelazokrzemu może być zastosowane na podstawie pozwolenia Ministra Skarbu cło ulgowe wynoszące 10% cła normalnego.

Na objęte pozycją taryfy celnej 37 pkt. 4 lit. b śledzie solone została ustanowiona ulga celna, wynosząca 66 2/3 % cła normalnego — o ile 10 kg. tych śledzi zawiera nie więcej, niż 60 sztuk.

Na kwas siarkowy wszelkiej koncentracji ustanowiono ulgowe cło przywozowe w wysokości 20% cła normalnego.

O ile chodzi o towary, do których będą stosowane cła maksymalne w myśl rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 25 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 66), cło ulgowe będzie wynosiło 20% cła maksymalnego.

Rozporządzenia dot. powyższych ulg celnych wchodzą w życie z dniem 1. stycznia b. r.

Zwolnienie od cła przywozowego.

Począwszy od dnia 8. stycznia b. r. saletra wapniowa wymieniona w poz. 103 punkcie 3 taryfy celnej, może być zwolniona od cła przywozowego za pozwoleniem Ministerstwa Skarbu, chociażby zawierała azotan amonu, jednak nie więcej niż 5%.

Międzynarodowa wystawa w Barcelonie.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu prosi o zgłoszenie się firm, które poczyniły przygotowania do wzięcia udziału w międzynarodowej wystawie w Barcelonie w r. b. oraz o odpowiednie umotywowanie dezyderatów firm, któreby chciały w tym względzie korzystać z pomocy ze strony rządu. Oczywiście firmy, zwracające się o pomoc rządu z tytułu udziału w wystawie będą musiały przedewszystkiem same pokryć znaczną część kosztów związanych z wystawą.

Możliwości eksportowe i handlowe.

Firma francuska interesuje się drzewem dębowem.

Firma holenderska pragnie nabywać papę dachową.

Niemiecka firma na Pomorzu pragnie sprzedać posiadany młyn, oraz tartak polskiemu nabywcy, względnie przystąpi do spółki celem wykorzystania polskiego drewna i zboża.

Firma grecka odda reprezentację poważnej firmie polskiej z branży tekstylnej, przedstawicielstwo na jedwabie.

Firma palestyńska gotowa jest poruczyć poważnej firmie importowej przedstawicielstwo na Polskę na kakao. Izba Przemysłowo-Handlowa w Grudziądzu posiada próbki zaoferowanego proszku kakaowego i cennik.

Firma bielska, fabryka sukna materjałów czesankowych poszukuje przedstawiciela na okręg pomorski z siedzibą w Grudziądzu.

Firma w New Yorku, trudniąca się wyłącznie handlem drzewa twardego i egzotycznego w kłodach, deskach, fornierach itp., poszukuje odbiorców na drzewa egzotyczne, wzgl. reflektuje na import drzew twardych z Polski.

Centralne Biuro Zakupów dla kilku większych domów towarowych pragnie nawiązać kontakt z polskiemi fabrykami stożków filcowych, jedwabnych i fild-ecossowych pończoch, materjałów do sukien damskich, ozdób sukniowych i wykwintnych tkanin.

Fabryka w Chicago, wyrabiająca wszelkiego rodzaju narzędzia mechaniczne, poruszane za pomocą osi giętkiej, mianowicie: pilniki rotacyjne, świdry, tarcze szmerglowe itp., odda wyłączne przedstawicielstwo firmie polskiej z branży maszynowej.

Fabryka wyrabiająca maszyny do niwelacji dróg i terenów oraz nadające się do kopania rowów, pragnie nawiązać kontakt z zainteresowaną firmą polską.

Przedsiębiorstwo w Bridgeport, trudniące się przebudową używanych obrabiarek i maszyn, precyzyjność których gwarantuje, pragnie nawiązać kontakt z firmą polską w branży sprzedaży obrabiarek.

— Przedruk z Gazety Handlowej.

Zatamowanie ruchu budowlanego wskutek podwyższenia taryfy towarowej na kolejach.

Wpływ ruchu budowlanego na życie gospodarcze jest znany. Dlatego i u nas w Polsce od całego szeregu lat wszystkie czynniki odpowiedzialne, począwszy od Rządu a skończywszy na samorządach najmniejszych w staraniu o ożywienie tego ruchu zastosowały szereg środków. Tylko koleje Państwowe chociaż to także instytucja państwowa i bodaj największa, w dążeniu od poprawy swoich finansów, zdaje się mało widzi te wysiłki i jest na najlepszej drodze przez podwyższenie taryfy towarowej wysiłki o ruch budowlany sparaliżować.

Mianowicie projekt nowej taryfy towarowej, który ma być wprowadzony w życie od 1 kwietnia 1929 r. przewiduje dla niektórych artykułów pierwszej potrzeby obciążenia niespodziewanie ciężkie.

Pomijając artykuły żywnościowe jak zboże, ziemniaki itd. podlegające poważnej podwyżce, doznać mają podwyżki także artykuły budowlane, jak cement do 41 proc., cegła do 76 proc., drzewo według projektu również do 63 proc. przyczem niewiadomo czy i jakie będą taryfy wyjątkowe tak, że całe życie gospodarcze stoi pod znakiem zapytania. Zagłębie przemysłowe nasze specjalnie dotkliwie ma odczuć podwyżkę taryfową, bo na żelazo i stal przewiduje się podwyżki od 30 do 126 proc., jak wogóle przemysł żelazny, którego przewóz wynosi tylko 2½ proc. przewozu ma podnieść 10 proc. projektowanej podwyżki obliczonej na 166 miljonów rocznie. Wówczas koszt frachtu żelaza podskoczy z 12 proc. na 20 proc. ceny żelaza.

Wobec tego nowa taryfa towarowa musi działać hamująco na zbliżający się sezon budowlany i może niektóre plany budowy przekreślić zupełnie.

W sprawie ulg kolejowych.

Poniżej pozwalamy sobie podać do wiadomości P. T. członków okólnik Powszechnej Wystawy Krajowej w sprawie ulg kolejowych przy przewozie eksponatów, oraz przy przejazdach wystawców i ich pracowników.

Do P. T. Wystawców Powsz. Wystawy Krajowej!

Podajemy do wiadomości W Panów, jako Wystawców P. W. K., że staraniem naszem uzyskaliśmy od Ministerstwa Komunikacji taryfę wyjątkową, 1) dla przewozu eksponatów, 2) przy przejazdach Wystawców i ich pracowników.

Na mocy rozporządzenia Ministra Komunikacji, (Dziennik Taryf i Zarządzeń Kolejowych Nr. 2 z dnia 22 stycznia 1929 r.), wprowadza się nową taryfę wyjątkową nr. 47 o brzmieniu następującem:

Taryfa wyjątkowa Nr. 47.

na przewóz towarów i zwierząt, przeznaczonych na Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu.

1. Obszar ważności. Od wszystkich stacyj polskich oraz od punktów granicznych do Poznania i z powrotem.

2. Opłaty. Przewoźne oblicza się według taryf obowiązujących, zniżonych o 50 proc.

3. Warunki stosowania. Przesyłki powinny być przy przewozie na wystawę adresowane na imię P. W. K., a w drodze powrotnej mogą być wysłane tylko na stację pierwotnego nadania w ciągu 3 miesięcy po zamknięciu wystawy. W tym ostatnim wypadku nadawca powinien dołączyć pierwotny list przewozowy, kopję tegoż listu dla kontroli uzupełniony należycie wtórnik listu, oraz zaświadczenie P. W. K., że zwracane przedmioty były wystawiane i nie zostały ani sprzedane, ani wylosowane. Przewóz zwrotny całej przesyłki lub jej części winien być dokonany w jednej przesyłce, zwrot w kilku przesyłkach nie jest dozwolony. W liście przewozowym tak na wystawę jak i z wystawy nadawca winien zażądać zastosowania ulgi 50%-owej z przewoźnego. Za czynności dodatkowe pobiera się opłaty według taryfy. Zwrotny przewóz okazów dokonywa się tylko w przesyłkach zwyczajnych, zaś zwierząt żywych, drobiu oraz roślin żywych również w przesyłkach pospiesznych, o ile przewóz na wystawę dokonany był jako przesyłka pospieszna.

Taryfowanie drzewa opałowego oraz smoły naftowej i węglowej.

Zwracamy uwagę zainteresowanym na to, że „Dodatek VI. do Taryfy Towarowej“ (Dz. Taryf i Zarządzeń kolejowych Nr. 2 poz. 7) wprowadza z ważnością od dnia 5. 2. 1929 następujące zmiany taryfowe:

Drzewo opałowe. Wyjątkowa kl. G. taryfy towarowej stosowana będzie dla transportów drzewa opałowego jedynie wówczas, gdy w liście przewozowym zostanie wyraźnie zaznaczone: „do zużycia na opał“. W przeciwnym razie obowiązuje kl. IX, co stanowi poważną różnicę.

Osobiste.

W dniu 21 stycznia 1929 r. odbyła się w szczupłem gronie członków zarządu i personelu Izby Przemysłowo Handlowej uroczystość jubileuszu 25-cio letniej działalności obecnego Prezesa Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu, p. Dr. Stanisława Pernaczyńskiego.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolita 1 — Czcionkami Drukarni Polskiej T. A. w Poznaniu.
Redaktor odpowiedzialny Dyrektor Franciszek Łyczywek.